

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžf/10/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013200327
Dátum vydania rozhodnutia:	15.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7013200327.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobcu: V. U., bytom Q. XXX/XX, N. - V., t. č. P., zastúpeného advokátom JUDr. Alexandrom Farkašovským, Nerudova č. 6, Košice proti žalovanému: Colný úrad Košice, Národná trieda č. 27, Košice o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 48/2012/9005631/1/11792/2013-O zo dňa 09.01.2013 o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/30/2013-66 zo dňa 30. októbra 2013 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/30/2013-66 zo dňa 30. októbra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 48/2012/9005631/1/11792/2013-O zo dňa 09.01.2013, ktorým bola podľa § 80 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zamietnutá námietka žalobcu proti oznámeniu a výzve Colného úradu Košice zn. 9005638/1/1292915/2012 zo dňa 29.11.2012 na podanie daňového priznania a zaplatenia spotrebnej dane z tabakových výrobkov. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu bol v súlade so zákonom. Poukázal na to, že daňová povinnosť žalobcu v predmetnej veci vznikla dňom 16.6.2010, kedy boli u neho colníkmi Colného kriminálneho úradu Bratislava zistené tabakové výrobky, ktorých pôvod a spôsob nadobudnutia žalobca nevedel preukázať v súlade so zákonom č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov a to bez ohľadu na to, či nakladal s tabakovými výrobkami ako vlastnými. Rozhodujúcim okamihom určenia daňovej povinnosti žalobcu bol teda deň zistenia tabakových výrobkov colníkmi Colného kriminálneho úradu Bratislava. Žalobca bol vlastníkom predmetných tabakových výrobkov až do 21.12.2010, kedy nadobudol právoplatnosť

rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/198/2010-913 v trestnej veci žalobcu a na základe ktorého sa štát stal vlastníkom zhabaných vecí podľa § 83 ods. 2 Trestného zákona. Za toto obdobie bol žalobca povinný zaplatiť spotrebnú daň z tabakových výrobkov. Keďže žalobca daňové priznanie nepodal a spotrebnú daň z tabakových výrobkov nezaplatil, správca dane postupoval v súlade s ustanovením § 15 ods. 2 v spojení s § 80 daňového poriadku a vyzval žalobcu na podanie daňového priznania ako aj na zaplatenie dane. K tomu krajský súd zdôraznil, že v tomto období nebol vlastníkom tabakových výrobkov štát, ktorý sa ním stala až po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Martin (ktorým bolo okrem iného uložený trest zhabania vecí) ale žalobca. Práve z dôvodu tohto osobitného režimu pristúpil zákonodarcu k oslobodeniu predmetnej kategórie tabakových výrobkov po zmene vlastníckeho režimu. Z uvedenej právnej skutočnosti nemožno vyvodit' spätný vplyv na daňovú povinnosť predchádzajúcich daňových subjektov, ktorým vznikla daňová povinnosť z akéhokoľvek zákonného dôvodu v predchádzajúcom období. Oslobodenie štátu od dane je založené na samostatnej hypotéze a nesúvisí so vznikom daňovej povinnosti žalobcu. Na základe uvedených skutočností neobstojí námietka žalobcu, že keď je štát oslobodený od daňovej povinnosti, potom aj žalobca je od tejto dane oslobodený, keďže na základe sankcie Okresného súdu v Martine došlo k zhabaniu cigaretových výrobkov, t. j. predmetu dane, ktoré viac nie sú vo vlastníctve žalobcu. Krajský súd zdôraznil, že konanie žalobcu nemožno bonifikovať tým, že by bol oslobodený od spotrebnej dane z tabakových výrobkov, ku ktorým mu nepochybne vznikla daňová povinnosť podľa § 11 ods. 2 písm. a), § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov. Ako nedôvodnú vyhodnotil krajský súd aj žalobnú námietku, že prvostupňový správny orgán porušil ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, pretože nezistil spoľahlivo skutkový stav. K tejto žalobnej námietke krajský súd uviedol, že pri rozhodovaní o námietke žalobcu postupoval žalovaný podľa ustanovenia § 80 daňového poriadku ako procesného predpisu upravujúceho daňové konanie, pričom podľa ustanovenia § 163 daňového poriadku na daňové konanie sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní; z toho vyplýva, že žalovaný nemohol postupovať v rozpore s ustanovením § 3 ods. 5 zákona o správnom konaní tak, ako to uvádza žalobca, keďže žalovaný v konaní správne aplikoval daňový poriadok.

Proti uvedenému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, žalobe vyhovel a priznal žalobcovi náhradu trov konania. Uviedol, že rozhodnutie krajského súdu považuje za nezákonné, nakoľko súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci; pri rozhodovaní neprihliadol na skutočnosti, ktoré prezentoval na pojednávaní právny zástupca žalobcu. Ďalej uviedol, že trvá, tak ako to uviedol jeho právny zástupca na pojednávaní, na dôvodnosti podanej žaloby a napadnuté rozhodnutie žalovaného považuje za nezákonné. V danom prípade totiž ide podľa názoru žalobcu jednoznačne o sporný výklad ustanovenia § 7 písm. c) zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov. Žalobca ďalej v odvolaní uviedol, že uznáva, že mu vznikla daňová povinnosť, ale súčasne s prechodom vlastníctva tabakových výrobkov na štát bol žalobca podľa § 7 písm. c) zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov oslobodený, nakoľko došlo k naplneniu zákonných predpokladov pre oslobodenie od dane. Zároveň žalobca uviedol, že cieľom ustanovenia § 7 písm. c) zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov je jednoznačne oslobodenie daňového subjektu od povinnosti platiť spotrebnú daň z tabakových výrobkov, ktoré boli zničené colným úradom. Podľa názoru žalobcu je zaplatenie dane v danej situácii v rozpore so zásadou spravodlivosti občianskeho súdneho poriadku, nakoľko žalobcovi boli tieto tabakové výrobky odňaté colným úradom a následne zničené. Z toho vyplýva, že žalobca nemal z týchto tabakových výrobkov žiaden úžitok. Ďalej žalobca uviedol, že colný úrad tvrdil, že daňová povinnosť zaniká až jej splnením; v zákone o spotrebnej dani z tabakových výrobkov takýto spôsob zániku daňovej povinnosti absentuje, čo nemôže ísť na ťarchu žalobcu, nakoľko nie vždy zaniká daňová povinnosť zaplatením dane. Pre podporu svojich tvrdení žalobca uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky je Slovenská republika právny štát, čo priamo vyplýva z článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a je založený na princípoch právnej istoty a predvídateľnosti právnych noriem, pričom nejasné a neurčité právne normy nemožno aplikovať a vykladať na ťarchu adresáta právnej normy. Ústavný súd v súvislosti s princípom právnej istoty vo svojej judikatúre už viackrát uviedol, že s jeho uplatňovaním v právnom štáte sa spája požiadavka všeobecnosti, platnosti, trvácnosti, stability, racionálnosti a spravodlivého obsahu právnych noriem; zákon o spotrebnej dani z tabakových výrobkov nie je jednoznačný, čo sa týka výkladu § 7 písm. c) uvedeného zákona. Žalobca je presvedčený, že krajský súd nezohľadnil uvedenú nejasnosť a pri

rozhodovaní vychádzal len z tvrdení žalovaného a z judikátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Sžf/9/2011, ktorý sa týka spotrebnej dani z liehu.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/30/2013-66, ktorým bola žaloba zamietnutá, ako aj s jeho právnym odôvodnením. Ďalej uviedol že v uvedenom súdnom spore je nespornou skutočnosťou vznik daňovej povinnosti u žalobcu dňa 16.6.2010, kedy boli u neho zistené tabakové výrobky, ktorých pôvod a spôsob nadobudnutia nevedel preukázať v súlade so zákonom o spotrebnej dani z tabakových výrobkov a bol v zmysle § 13 ods. 3 uvedeného zákona povinný podať daňové priznanie a zaplatiť spotrebnú daň do troch pracovných dní nasledujúcich po dni vzniku daňovej povinnosti, t. j. do 21.6.2010. Žalobca v uvedenej lehote daňové priznanie nepodal a spotrebnú daň nezaplatil, preto ho colný úrad na to vyzval podľa § 15 ods. 2 a § 80 daňového poriadku listom zn. 9005638/1/1292915/201 zo dňa 29.11.2012 a určil mu náhradnú 15 dňovú lehotu. Výzvu žalobca prevzal dňa 4.12.2012, pričom proti nej v zákonom stanovenej lehote podal prostredníctvom zástupcu námietku. Colný úrad rozhodnutím, ktoré je predmetom tohoto súdneho preskúmavacieho konania, námietku žalobcu podľa § 80 ods. 1 daňového poriadku zamietol. K (podľa názoru žalobcu) spornému výkladu ustanovenia § 7 písm. c) zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov žalovaný uviedol, že v uvedenom prípade je nesporné, že u žalobcu vznikla daňová povinnosť podľa § 12 ods. 2 písm. a) v spojení s § 11 ods. 2 zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov. Uvedená daňová povinnosť zaniká až jej zaplatením.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno vyhovieť.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 a nasl. OSP).

Predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní je zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým zamietol námietku žalobcu proti oznámeniu a výzve Colného úradu Košice na podanie daňového priznania a zaplatenia spotrebnej dane z tabakových výrobkov. V preskúmanom rozhodnutí žalovaný vyslovil záver, že účelom ustanovenia § 7 písm. c) zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov nie je stanoviť zánik daňovej povinnosti, ktorá vznikla daňovému subjektu zo zákona (v prípade žalobcu podľa § 11 ods. 2 písm. a) uvedeného zákona) a ktorú si dobrovoľne nesplnil; táto zákonná povinnosť mu nezaniká ani po zničení tovaru (po tom, ako sa vlastníkom veci stal štát) a trvá, pokiaľ si ju povinný subjekt (daňový subjekt - žalobca) dobrovoľne nesplní alebo sa nepristúpi k jej nútenému výkonu. Krajský súd posúdil rozhodnutie a postup správneho orgánu ako súladný so zákonom s tým, že daňová povinnosť žalobcu v predmetnej veci vznikla dňom 16.6.2010, kedy boli u neho colníkmi Colného kriminálneho úradu Bratislava zistené tabakové výrobky, ktorých pôvod a spôsob nadobudnutia žalobca nevedel preukázať v súlade so zákonom o spotrebnej dani z tabakových výrobkov a to bez ohľadu na to, či nakladal s tabakovými výrobkami ako vlastnými; rozhodujúcim okamihom určenia daňovej povinnosti žalobcu bol deň zistenia tabakových výrobkov colníkmi Colného kriminálneho úradu Bratislava; žalobca bol vlastníkom predmetných tabakových výrobkov až do 21.12.2010, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok v trestnej veci žalobcu, na základe ktorého sa štát stal vlastníkom zhabaných vecí podľa § 83 ods. 2 Trestného zákona. Za toto obdobie bol žalobca povinný zaplatiť spotrebnú daň z tabakových výrobkov. Keďže žalobca daňové priznanie nepodal a spotrebnú daň z tabakových výrobkov nezaplatil, správca dane postupoval v súlade s ustanovením § 15 ods. 2 v spojení s § 80 daňového poriadku a vyzval žalobcu na podanie daňového priznania ako aj na zaplatenie dane. Krajský súd zdôraznil, že v tomto období nebol vlastníkom tabakových výrobkov štát, ktorý sa ním stal až po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Martin (ktorým bol okrem iného

uložený trest zhabania vecí) ale žalobcu. Práve z dôvodu tohto osobitného režimu pristúpil zákonodarca k oslobodeniu predmetnej kategórie tabakových výrobkov po zmene vlastníckeho režimu. Z uvedenej právnej skutočnosti nemožno vyvodiť spätný vplyv na daňovú povinnosť predchádzajúcich daňových subjektov, ktorým vznikla daňová povinnosť z akéhokoľvek zákonného dôvodu v predchádzajúcom období. Oslobodenie štátu od dane je založené na samostatnej hypotéze a nesúvisí so vznikom daňovej povinnosti žalobcu. Na základe uvedených skutočností neobstoí námietka žalobcu, že keď je štát oslobodený od daňovej povinnosti, potom aj žalobca je od tejto dane oslobodený, keďže na základe sankcie Okresného súdu v Martine došlo k zhabaniu cigaretových výrobkov, t. j. predmetu dane, ktoré viac nie sú vo vlastníctve žalobcu. Krajský súd zdôraznil, že konanie žalobcu nemožno bonifikovať tým, že by bol oslobodený od spotrebnej dane z tabakových výrobkov, ku ktorým mu nepochybne vznikla daňová povinnosť podľa § 11 ods. 2 písm. a), § 12 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov. Ako nedôvodnú vyhodnotil krajský súd aj žalobnú námietku, že prvostupňový správny orgán porušil ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, pretože nezistil spoľahlivo skutkový stav. K tejto žalobnej námietke krajský súd uviedol, že pri rozhodovaní o námietke žalobcu postupoval žalovaný podľa ustanovenia § 80 daňového poriadku ako procesného predpisu upravujúceho daňové konanie, pričom podľa ustanovenia § 163 daňového poriadku na daňové konanie sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní; z toho vyplýva, že žalovaný nemohol postupovať v rozpore s ustanovením § 3 ods. 5 zákona o správnom konaní tak, ako to uvádza žalobca, keďže žalovaný v konaní správne aplikoval daňový poriadok.

Uvedené odôvodnenie rozsudku krajského súdu považuje najvyšší súd za vecne správne a v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje v zmysle § 219 ods. 2 OSP. Preto jeho dôvody nebude opakovat'. Len považuje za potrebné dodať, že k oslobodeniu od spotrebnej dane z tabakových výrobkov podľa § 7 ods. c) zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov (od dane sú oslobodené tabakové výrobky c) zničené colným úradom alebo pod jeho dozorom, a to aj v prípade, ak sa vlastníkom tabakových výrobkov stal štát podľa osobitného predpisu, 3)) pristúpil zákonodarca po zmene vlastníckeho režimu, t. j. po prepadnutí vecí v prospech štátu. Tým nezaniká existujúca daňová povinnosť daňového subjektu (žalobcu). Oslobodenie štátu nesúvisí s existenciou daňovej povinnosti žalobcu. Daňová povinnosť, ktorá vznikla daňovému subjektu, ktorý nevie preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov v súlade so zákonom (§ 12 ods. 2 písm. a/) nezaniká prechodom vlastníctva tabakových výrobkov na štát. Preto najvyšší súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je vecne správny a odôvodnený v súlade so zákonom a podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP ho potvrdil.

O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP. Účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobca v konaní nebol úspešný a žalovanému správnenému orgánu právo na náhradu trov konania podľa zákona neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.